

Utenriksdepartementet

Sendt elektronisk

Deres ref.: 17/7497

Dato: 2. oktober 2017

Vår ref.: 249448

Høring - Forslag om ratifikasjon av FNs internasjonale konvensjon om beskyttelse mot tvungen forsvinning av 20. desember 2006 og om straffebud om tvungen forsvinning i straffeloven

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 29.6.2017 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt menneskerettighetsutvalget. Utvalget består av Frode Elgesem (leder), Arne Gunnar Aas, Thomas Horn, Maria Hessen Jacobsen, Mette Loe, Else Leona McClimans og Brynjulf Risnes. Saken er også forelagt lovutvalget for strafferett og straffeprosess og bistandsadvokatutvalget, disse hadde ingen ytterligere merknader.

2. Kommentarer

Advokatforeningen støtter norsk ratifikasjon av FNs internasjonale konvensjon om beskyttelse mot tvungen forsvinning av 20. desember 2006 og forslaget om nytt straffebud om tvungen forsvinning i

straffeloven.

Advokatforeningen er imidlertid i tvil om konvensjonen artikkel 20 åpner for en så generell innskrenking av retten til informasjon etter artikkel 18 som den foreslåtte tolkingserklæringen gir uttrykk for. Artikkel 18 oppfattes som en sentral bestemmelse i konvensjonen, og vilkårene for å gjøre unntak er temmelig strenge. Slike brede unntak fra retten til å få informasjon om personer som er berøvet friheten kan bidra til å begrense konvensjonens effektivitet i jurisdiksjoner hvor tvungne forsvinninger er et reelt problem. Tolkingsuttaalelsen kan derfor gi grunnlag for en uheldig presedens, og i alle fall gi uheldige signaler som kan redusere Norges muligheter til effektivt å arbeide for implementering av konvensjonen i land hvor det virkelig er behov for beskyttelse mot tvungen forsvinning.

Advokatforeningen mener derfor at det bør gjøres en grundig undersøkelse av de norske reglene om taushetsplikt og forholdet til konvensjonens regler om retten til informasjon om personer som er berøvet friheten. Det bør i denne forbindelse gjøres en vurdering av om det er behov for endringer i de norske reglene om taushetsplikt med sikte på å bedre fremme formålet med konvensjonen og dens effektivitet, samtidig som hensynet til privatlivet og vern om sensitive opplysninger ivaretas. Blant annet kan rett til bistand fra advokat spille en viktig rolle i dette. Norge har her mulighet til å bidra til løsning på et problem som synes å berøre flere konvensjonsparter

Jens Johan Hjort
leder

Vennlig hilsen

Merete Smith
generalsekretær

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no